

ZVEZA SLOVENSKIH KLUBOV

FEDERATION OF SLOVENIAN CLUBS

VESTNIK MELBOURNE

Messenger

SLOVENSKA
KROŠKA
KLUBA

Glasilo članov S. K. Melbourne, Vic. — IZHAJA MESEČNO — Predsednik M. Oppelt Naslov uprave

Kluba: 153 Essex Street, Pascoe Vale, Vic. — Telefon FU 1747 Naslov Uredništva, 167 Ballarat Road,

Leto 1958, Vic. Za uredništvo odgovarja trajništvo.

Marec 1958

(Urednik: Mr. K. Kodric)

NALOGE, NAČRTI IN ŽELJE ZA LETO 1958

26

Dragi rojaki, člani in nečlani SKM! Ob začetku nove poslovne dobe Upravnega odbora SKM, bi želel napisati nekaj misli o nalogah, načrtih, skratka o delu, ki nas čaka v letu 1958.

Delo za klub ni lahko ker zahteva ves prosti čas ljudi, ki so si izvolili, da vsak po svojih močeh nekaj napravi za slovenski živelj v Melbournu. Če pogledamo razvoj kluba, od prvih začetkov pa do danes, naše občudovanje in zahvala mora iti onim ljudem, ki so temu razvoju toliko svojega doprinesli. In njihova zasluga je, da današnji odbor ima klub na taki solidni podlagi in da klub uživa ugled, katerega so začetniki SK lahko res ponosni. Pri tem ne smemo pozabiti, da delo pri klubu ni dobičkonosno in da so zato požrtvovalni rojaki vse to storili iz čistega idealizma.

Med prvo nalogo, ki si jo je odbor zadal je nadaljevati in uspešno zaključiti akcijo za "DOM". Rojaki v Melbournu so zamisel "DOMA" tako navdušeno sprejeli in zato menim, da ne more biti Slovenca, ki bi se ne zavedal velikega pomena tega načrta. — "DOM" naj bi bilo središče vsega našega delovanja, odprt naj bi bil vsakemu, ki se čuti sina slovenske matere. Koliko težkoč nam bodo takrat prihranjenih, ko nam ne bo več treba iskati in prosjati za dvorane, najemati sobe za vaje ali pa za seje odbora — imeli bomo lahko lepo urejeno knjižnico, telovadnico itd. — Da uspešno zaključimo akcijo pa potrebujemo razumevanje in popolno podporo vseh rojakov. Zavedati se moramo, da taka zamisel kliče po združenih močeh vseh — ne glede na morebitne različne nazore — da bomo nekega dne bili lahko vsi ponosni na dosežen uspeh.

Odbor bo v tekočem letu napel vse svoje moči, da bo lahko nudil rojakom nekaj tudi na kulturnem polju. Prva kulturna prireditve v Avstraliji je dokazala, da imamo ljudi, ki so temu delu pripravljeni posvetiti nekaj svojega prostega časa in ljudi, ki so hvaležni, da morejo za par ur uživati iz zakladov naše pesmi in besede, za kratek čas pozabijo na oddaljenost ljubljene domovine. S kulturnimi prireditvami, ne s plesnimi zabavami, bomo pokazali odkod pridemo in česa smo zmožni!

Misliti moramo tudi na naraščaj, kateremu imamo dolžnost ohraniti naše šege in navade in bisere slovenske besede. Ako to danes ne storimo, če se tega danes ne zavedamo, se bo nekega dne zgodilo, da bomo lastnim otrokom tujci. Otrok bo rasel, obiskoval šole, si našel svoje mesto v življenju te mlade dežele, toda, če ne bo poznal naše preteklosti, zgodovine naših dedov, ne bo mogel niti dobro razumeti svojih staršev.

Zadnje čase smo bili poklicani, da zastopamo Slovence v širšem krogu avstralske publike. Avstralski prvaki so se že večkrat izrazili, da se zavedajo, da vsak narod s svojo kulturo lahko nekaj dobrega doprinese in celo priznavajo, da se v avstralskem kulturnem življenju že pozna vpliv priseljencev. Tudi mi hočemo nekaj doprinesiti k razvoju te čudovite dežele, kar bomo lahko storili, če bomo na to pripravljeni, med seboj povezani in ponosni na to kar smo prinesli od doma!

Še enkrat se pokaže potreba po "Slovenskem Domu", središču slovenske dejavnosti, po skupni strehi; brez "DOMA" veliko ne bomo mogli napraviti in kar bo storjenega bo pa zahtevalo veliko truda in žrtev — kot sedaj.

Obračam se zato na vse rojake, da v tem letu še posebno podprejo klub in odbor, ki klub vodi, da bomo mogli uspešno nadaljevati z delom in pri tem imeli zaželeno uspehe. To kar odbor dela, dela za Vas, dragi rojaki, zato podprite ga — vsak po svojih močeh — da bomo z združenimi močmi dosegli cilje, ki smo si jih zadali.

M. Oppelt

VESELO ALELUJO!

Veselo veliko noč! - si voščimo v
teh dneh. Praznike obhajamo in nekam

toplo nam je pri srcu, pa naj
še kaj mislimo na pomen velikonočnih ni, ali pa
smo že popolnoma prezrli njih smisel. Sem čul od rojaka,
ki je nedavno prišel med nas, da doma celo najhujši pro-
tiverski borci na skrivnem pečejo za
praznike potice in barvajo pirhe... Tu-
di med nami ni verjetno nikogar, ki bi
zunanost praznovanja zavrgel; žal jih je
precej, ki zunanosti pozabijo dati tudi
dušo. In kaj je duša velikonočnega praz-
nika? Vera v Kristusovo in naše vstajenje,
temelj, na katerega je zgrajeno vse, kar
nas uči Cerkev in so nas po njej učili
naši verni starši.

Voščilo "Veselo veliko noč!" nima nikake-
ga smisla, če vere ni več v naših srcih, de-
janske, žive vere v Kristusovo poslanstvo in
našo lastno nesmrtnost. Tudi pirhi, potica
in gnjat, kat smo blagoslovljeno tako spošt-
ljivo zaužili pri velikonočnem obedu, vse to
ne pomeni nič, če nam je velika noč samo še
dan, ko tovarna ne dela. Potem je tudi veliko-
nočno čiščenje po hiši, tako v navadi nekoč
doma, samo še vsakoletno veliko čiščenje, ker
se je pač nabralo že preveč šare in prahu.
Nič več nas ne spomni, da bi bilo v teh
dneh treba počistiti tudi našo notra-
njost, našo vest, v kateri se je v te-
ku leta ali let nabralo že toliko
navlake, ki nam ne dela časti.

O, ko bi spet enkrat veliko
noč doživeli tako, kot se kristjanu spodobi: veliki
teden v duhu žalosti ob spomenu na Kristusovo trpljenje za nas,
veliko nedeljo pa v duhu pravega veselja ob Njegovi zmagi nad smrtjo!
Le v luči trpljenja, ki mine, in v luči končne zmage, ki je veko-
trajna, bi naše življenje dobilo smisel, katerega marsikdo izmed nas
danes išče zaman. Tudi v tujini ga ne bo našel, če lučke vere v
srcu ni več.

KRISTUS JE VSTAL! VSTANIMO Z NJIM ŠE MI !

P. Bazilij OFM

Blagoslovljene in Vesele
Velikonočne Praznike želi
vsem članom in Rojakom ---
SLOVENSKI KLUB MELBOURNE

KRIŽEM KRAŽEM

PO VIKTORIJI

P. Bazilij o.f.m.

* Zadnjič sem jamral, da mi je urednik ukradel tretjino strani, danes pa imam celo stran in se skoraj bojim, da je ne bom napolnil. No, bomo videli, če mi bo uspelo. Kar začnimo po starem običaju - pri porokah in krstih!

* Dne 1. februarja sta se v cerkvi sv. Antona (Alphington) poročila Albina Zora MARINČIČ in Stanislav KIRN, oba doma iz Zagorja. Dne 22. februarja pa sta si v cerkvi Matere božje v Altoni obljubila zvestobo Ludvik ROJS in Jelka VIDOVIČ. Isti dan se je v katedrali sv. Patrika poročil Vilko SKAČEJ z Vlasto ŠONKA. Vilko je bil rojen v Radečah pri Zidanem mostu, a se je pozneje s starši preselil na Hrvaško. Kot dentist je emigriral v Avstralijo, napravil še enkrat vse izpite in zdaj ordinira v mestu. Tako mu lahko dvakrat čestitamo: k uspehom v svojem poklicu in da se je ojunčil in stopil pred oltar. Ostalim parom pa tudi vse najboljše! En par pa bo stopil v tvoj jutri, 15. marca. Upam, da se ne bosta skesala ter ju lahko že tukaj omenim: Lojze PAHOR in Miranda FURLAN. Obilo sreče tudi Vama!

* Kaj pa krsti? 5:1! Punčke vodijo! Kje pa so fantje ostali? Samo pri KOCJANOVIH v Burnley je zajokal eden in 2. marca smo ga krstili za Janeza. Geelong je dobil kar tri nove Slovenke (Pa naj se tarkajšnji fantje še pritožujejo, da ni dovolj deklet!): dne 9. februarja smo krstili v POBEŽINOVI družini (Silva Zdenka), dne 23. februarja v družini REZELJ (Sonja Ana), dne 9. marca pa pri KMETIČEVIH (Stanislava). Družina Ivana in Lilijane BREZOVEC v Yarraville je dobila Jolando Marijo, ki so jo nesli h krstu dne 22. februarja. Evica pa je razveselila dom našega arhitekta Cveta MEJAČA v Maryborough. H krstu sta jo nesla gospa in gospod Franc Benko na nedeljo 16. februarja. - Bog naj da obilo zdravja malčkom, staršem pa obilo sreče in veselja pri vzgoji.

* Zadnjič mi je eden dejal: "Le kaj Avstralija misli, ko kljub brezposelnosti sprejema nove naseljence?! Naj no že vendar preneha z novimi emigranti!..." Najbrž ne bi kaj takega želel za tisti čas, ko je še sam sedel v taborišču kje v Italiji ali Avstriji ter čakal na ladjo. Hvala Bogu, da vsaj "vstralijska" še sprejema! Le kaj bi naši ljudje počeli v kampih, če bi še Avstralija zaprla svoja vrata? Novi prihajajo, stari Bone-lčani pa se že počasi selijo med nas. Težak je začetek, pa gre za silo! Vsaka pomoč z naše strani je pri vsem tem "preseljevanju naroda" toplo sprejeta. Besede "Meni tudi ni nihče pomagal!..." ne veljajo. Prav zato, ker veš, kako težak je začetek brez pomoči, lahko danes nekaj storiš za novodošle!

* Že zadnjič sem omenil, da so naše narodne noše nastopile pri "Pageant of Nations", prireditvi Vincencijeve konference dne 26. januarja v Melbourne Town Hall. Bili so deveti na sporedu, ki je bil kaj pester. Po mnenju prireditelja Mr. Murphyja, ki je priznan kritik, je bila slovenska točka ena najboljših, če ne najboljša. Kvartet se je postavil, harmonikaša Ješeta tudi, mala Lilijana pa je s svojim prijaznim nastopom doživela aplavz, ki bi ji ga zavidala primadona Metropolitanske opere v New Yorku. Vsem še enkrat hvala za sodelovanje!

Slovenske narodne noše so nastopile tudi na melbournskem festivalu Moomba. Good N. Council nas je novabil k sodelovanju. Poslušal sem sodbe gledalcev in fotografov ne da bi se izdal, da sem Slovenec: naša narodna noša je žela splošno občudovanje. Kaj pa, ko bi drugo leto za to priliko dobili svoj voz v pristni slovenski narodni obleki?

* Svoj čas sem omenjal naše zbiratelje znamk. Pa imamo tudi druge zbiratelje med nami. Nedavno sem obiskal Ješetovo družino v Carnegie. Gospod mi je pokazal svojo krasno zbirko metuljev. Mnogo metuljev je prinesel s seboj iz domovine, zdaj pa že lovi avstralske. Še Plečkovega Milana je navdušil, da je presedljal iz znamk na metulje. Če bi se mi ne mudilo in bi kaj delj časa posedel pri Ješetovih - ni šment, da bi še jaz na svoji prihodnji poti v Južno Avstralijo ne vzel s seboj - metuljnice...

* Za konec pa še: veselo VELIKO NOČ! Pa ne pozabite, kaj je Vaša katoliška dolžnost!

Dvajseta Velika noč se bliža, odkar sem zdoma; od tega sem jih šest obhajal v Ljubljani, pet v Trstu, dve v Celovcu in šest tu v Avstraliji. Toda če bi ne imel domače Velike noči, bi mi manjkalo nekaj, kar krepča ljubezen do svoje domače grude in do svojih dragih, ki še danes žive na njej. To pa je veliko, rekel bi, vse bogastvo nas priseljencev, brez tega bi duhovno propadli.

Cvetna nedelja: dan, ko se blagoslavlja butare, povezane z vrbovimi šibami. Palice morajo biti z bele vrbe, ker se je baje Judež Iškariot obesil na vrbo žalučko in zato se žegen ne prime tega lesa. V vrh butare je zatakljena oljčna vejica, vsa butara pa je olepšana z raznim zelenjem ter obložena z jabolki ter pomarančami. Premožnejši kmetje so prinesli v cerkev do tri metre visoko butaro - to je več butar skupaj povezanih in na njej je bilo običajno po pol mernika jabolka. Take butare nasita vsaj po dva fanta, ker en sam bi je ne zmogel. Kot najstarejši izmed bratov in sester, sem moral za našo hišo nositi butaro jaz. Takrat smo nosili žegnat k farni podružnici na Tabor. Ker sem bil obenem strežnik pri službi Božji, sem v takih primerih butaro odložil kar pred oltarjem, in zdelo se mi je imenitno, ko se je župnik, gg. Vaclav, obrnil proti njej ter jo požegnal. Še lepše pa se je meni, fantiču, zdelo pozneje, ko smo se z butarami spuščali nizdol po klancu, in na razpotju je le redko - kdaj šlo brez "boja" med spodnjim in gornjim koncem vasi. Tam so tudi butare prišle v poštev.

Ko sem prišel domov in predno sem stopil v hišo, sem jo moral ponesti krog hiše. Ta običaj naši Gorenjci različno tolmačijo. To naj bi namreč hišo varovalo pred vsako nesrečo ter boleznijo, drugi pa zopet pravijo, da se to opravi za to, da bi tatovi ne mogli do hiše. Pač vsakdo po svoje! Ko smo potem butaro razdrli, smo zeleptje dali živini, sadje razdelili med družino; malo butarce pa je oče pribil nad hlevska vrata, da bi bila sreča pri živini. Veliko butaro je za tem nesel na podstrežje in jo ob dimniku zataknil med "late", da bi hišo varovala pred strelo in ognjem. Oljko je priveznil na gamsje roge v hiši, in tudi ta naj bi vršila raznovrstne "dolžnosti".

V velikem tednu naši gospodarji običajno belijo in čistijo, takrat to opravijo temeljito. Glavno besedo pri tem delu imajo gospodarji in njih zapovedi je treba spoštovati. Veliki četrtek in Veliki petek sta dneva peke, pravilneje dneva naših gospodinj.

V petek popoldne smo šli otroci k božjem grobu. Molitve je vedno vodil kak študent ali učiteljica, včasih pa kar župnik sam. Po končani molitvi smo dečki po pokopališču zbrali stare križe in ostale lesene, gorljive predmete ter jih znosili pred glavna cerkvena vrata, kjer se bo žegnalo na Veliko soboto zjutraj. Če pa ni bil kup dovolj visok, smo pa še skočili v sosednje drvarnice - tudi farovski nismo prizanesli. Naslednjega dne zgodaj zjutraj je mežnar nanošeni kup zažgal; a kmalu za tem smo bili otroci poleg in zbirali žerjavico po prasketajočem ognju. Iz vsake hiše je bil prišel po en otrok. Za našo hišo sem žegen nosil jaz, prav tako tudi za farovž. S tem ognjem so potem otroci tekali po tistih hišah, kjer niso imeli otrok, da bi jim prinesli žegen. Za plačilo so prejeli po par jajc (pirh) ali zagvozdo potvice.

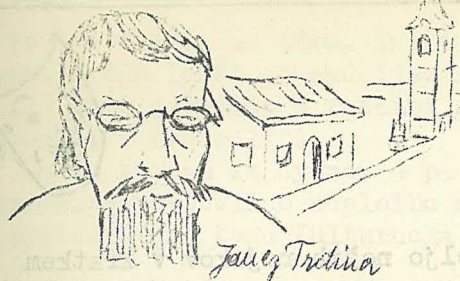
Sobota je dan barvanja pirhov in zadnjih priprav za praznike. Otroci smo stikali po gnezdih za jajci - da bi bilo čimveč pirhov. Pirhe pa so barvala dekleta. Pri tem delu so dekleta med seboj tekmovala, katera jih bo lepše poslikala in okrasila. Razume se, najlepši pirh je bil namenjen svojem fantu! Sicer pa, kaj sem jaz o vsem tem vedel, zakaj prav fantu najlepši pirh! V noči so potem dekleta med nageljni na oknu prisluškovala prešernem odmevanju vriskov, ki so se polagoma porazgubljali za dobra - vami...

Popoldan je bilo žegnanje jedil. Jerbasi, obloženi s potvicami, kolači, šunkami, pirhi, hrenom, sadjem... so bili prekriti s čistimi belimi prti. Ko so se tako dekleta šibila pod težo preobloženih jerbasov, se je gledalo tudi na to, kateri je bolj zvrhan. Nam je župnik vedno žegnal na domu; prav tako še štirim drugim družinam. Svoje ter od drugih dobrote smo razmestili na dolgi starinski klopi v izbi ter tako čakali, da je prišel župnik požegnat. Med temi štirimi družinami, ki so nosili k nam, je bila tudi neka družina, ki se je bila od bogve kod priselila na gozdni porobek, izven naše vasi. Med vaščani je veljala za nemarno, in nihče se ni družil z njo. Ta družina je prinesla žegnat kar v starinski, razcefrani košari, pokriti z navadno cunjjo. Vsi smo se bili spogledali v eni sami misli, ali bo lahko žegen zahvale vreden!

Za nas otroke je bilo žegnanje precejšno opravilo, katerega smo se veselili ter obenem tudi bali. Tedaj je bilo v hiši vse v najlepšem redu. Krušna miza je bila pregrnjena s snežnobelim prtom in na njej je bil križ, ki je med nami veljal za nekakšno umetnino. Ob straneh križa sta bili sveči ter na eni strani mali krožniček z denarjem, ki so ga bili kmetje pustili, in na drugi strani je bila kromirana posodica za žegnano vodo. Za kropljenje smo uporabljali kar smrekovo vejico ali mirto. Pod tem je bila majhna lesena pručka, pregrnjena z belim prtom.

Proti tretji uri popoldne je bila hiša na stečaj odprta v pričakovanju gg. župnika. Ko je prišel, je stopila mati predenj ter ga prosila za blagoslov. Kar nas je bilo smo bili po starosti razvrščeni in čakali tisti veliki dogodek. Še predno pa je

(Nadaljevanje na str. 11.)

Morši Zakladi

Oton Župančič:

IZ NAPISOV ZA MESECE

Januar

Zametlo pot nam brez sledov,
in vendar moremo naprej;
veselo stopi, brate, glej:
tvoj pot gre v celo, čist in nov.

Februar

Snežink in burje zunaj ples,
netimo si v peči kres;
na samotnih cestah tam,
brezdomci vi, kako je vam?

September

Na tehtnici nebeški noč in dan
se tehta: in noč je težja že;
a v gozdu ptiček, čriček sred poljan
za pratikarsko nič modrost ne ve.

Oktober

In človek vedel ni ne kod ne kam,
pa ga pripelje Bog pred vinski hram;
visokih ciljev mu navdihne sod-
in človek vedel ni ne kam ne kod.

December

Gruden je truden, se je že naveličal,
časa voz nam bo v snegu obtičal-
zazvene kraguljčki kot smeh:
mladi Prosinec na novih saneh.

* * *

*

Srečko Kosovel:

KRAŠKA JESEN

Sladka črnina, polni grozd,
jagode se v dežju bleščiijo,
v dalji temneva borov gozd,
topoli pod hribom šumijo, šumijo.

Šumeča prihaja v vršanju lip
jesen; topole in hraste uklanja;
mi smo v vinogradu, drugi so v hramu -
vsak si po svoje otožnost odganja.

* * *

*

v prepričanju, da marsikateri naš rojak nima pesmaric teh naših velikih mož, a da bi se duhovno še in še rad oplajal s temi umotvori naše slovenske kulture.

Simon Gregorčič:

KROPITI TE NE SMEM

Kropiti te ne smem,
ker dobro, dobro vem,
da grenkih solz prikriti
ne mogel bi ljudem.

Ko videl mi kdo
rosno za tē oko,
morda, morda še tebe
bi sodil mi krivo.

Srčno sem ljubil te,
te ljubim rajnko še;
a razodel se nisem
ni tebi, oj dekle.

Ljubezni vso sladkost
sem čuval ko skrivnost-
naj tiho nosim tudi
zdaj bolečin bridkost.

Ne bom te jaz kropil,
ljudem solze bom kril,
na tihem pa po tebi
do groba bom solzil!

** *

J. Murn-Aleksandrov:

Verzi

Če tepe te usoda, skloni tilnik višje!
Ne beži kot deseti brat iz rojstne hiše,
obup, brezdelica in mrak s teboj-
a sam najhujši si sovražnik svoj.

Trpi le, kdor se sam uslužno klanja,
volka od staje pa pastir si naj odganja!
In brez moči je, kdor o prošlosti živi,
nikdar ne oni, ki kljubuje in stoji.

Res, ljubil molk bi in življenje mirno
in ljubil bi naravo in planoto širno-
no, drag mi tudi je obup in boj,
vihar in blisk in tema nad menoj!

* * *

**

Tokrat smo se odločili, da pokažemo našim bralcem nekaj pesmic naših znanih slovenskih pesnikov. Za to smo se odločili, da bomo objavili tudi pesmarice teh naših velikih mož, a da bi se duhovno še in še rad oplajal s temi umotvori naše slovenske kulture.

U.

Dramska skupina SKM se bo na splošno željo naših rojakov v kratkem ponovno predstavila na našem odru s ponovitvijo celotnega programa "Prvega slovenskega kulturnega večera". Mnogi izmed naših ljudi so ta spored že videli 22. novembra 1957 v Kensingtonu, nekoliko pozneje pa smo s tem sporedom gostovali v Sydney-u. Bodisi s premiero doma, ali z reprizo v Sydney-u, z obema smo poželi kar dober uspeh, sploh če upoštevamo le skromna sredstva, ki nam jih je lahko doslej nudil SKM. Na obeh predstavah nas je publika toplo spremljala in nas, v priznanje, vsakega posebej nagradila z aplavzom.

Ko smo se zedinili, da bomo v okvirju SKM pričeli z odrskim delom, morda še pomislili nismo bili na vse tiste težave, katere so stale pred nami. Vendar smo si bili enotni: "Če nekdo ne zna plavati, ga je treba vreči v globoko vodo, ker se bo na ta način najprej naučil plavati!" Kajne, pogumna misel? Toda prav ta misel je porodila naš prvi slovenski kult. večer v Avstraliji. - Potem smo se spoprijeli s stvarnostjo: Vse dvorane, kar sem jih bil do takrat videl, so bile do skrajnosti neakustične, opremljene so bile zgolj z glavno zaveso ter z nekolikimi kar s stropa visečimi žarnicami. Lasulje in kostumi so odgovarjali le za silo. Večina, na tem večeru nastopajočih, je prvič stopila na oder, in marsikomu se verjetno še sanjalo ni, da se bo poleg svojega rednega dela v tovarni ali uradu ukvarjal še z gledališko umetnostjo. To so bile težave, ki so za nami, a ki so hkratu še pred nami; pred nami, ko se odločamo za nove predstave. Še in še se bomo mogli vdajati misli, kot sem zgoraj rekel: - neplavalca vrži v vodo... - In mi se bomo naučili plavati, ker se hočemo naučiti! Čas in ideja o svojem skupnem Domu pa bosta izgledala razpoke tega za sedaj še kritičnega vprašanja dvorane ter odrskih rekvizitov.

Nekateri naši rojaki se morda ne zavedajo, kakšen namen in pomen ima naše gledališče za našo skupnost na tujih tleh. Prav gledališče je tisti čudoviti instrument, ki nam v živi besedi ohranja in pomlaja naš materin jezik, obenem pa nam pričara čudovita dela naših in tujih velikanov odrske kulture, tistih duhov, ki so usmerjali in uplivali na našo slovensko kulturo. Gledališče je tisto magično oko, skozi katero beležimo sleherni utrip različnih družbenih odnosov skozi zgodovino stoletij. Tu vidimo dobre in slabe strani človeka - skratka, oder je zrcalo človeške družbe!

Zategadelj smo mi, združeni v SKM, upravičeno lahko ponosni na svoje poslanstvo, ki nam bo zdneva v dan rodilo več sadov. Prav posebno ponosni pa smo lahko za to, ker smo s svojim nastopom na odru prvi pretrgali kulturni molk avstralskih Slovencev. Ob tej priliki pa naj še izrazimo zahvalo SKM, v katerem najdemo toliko razumevanja za naše namere in ki nas duhovno ter materialno podpira.

Ob robu bi še rad povedal, da nas bodo naši rojaki odslej vsepogostejše videvali na našem odru, in da se že ukvarjamo z mislijo o stalnem odrskem repertoarju, ki naj bi obsegal kake tri kulturne prireditve v sezoni. Brez dvoma pa se bodo naše gledališke predstave številčno ter umetniško dvignile potem, ko bomo Slovenci imeli svoj DOM.

S. Košir

GOSTOVALI SMO V SYDNEY-u

4. januarja 1958. je naša Dramatska skupina SKM pod vodstvom režiserja g. S. Koširja gostovala pri bratskem klubu SK Sydney, v Sydney-u. Že pred uprizoritvijo repize "Lupanova Micka" na tamošnjem odru pa so Slovenci iz Sydney-a po svojem časopisju toplo pozdravili vest, da pridemo.

Na gostovanju v Sydney-u se je naša Dramska skupina predstavila s celotnim programom "Prvega slovenskega kultur. večera v Avstraliji", ki so ga bili naši rojaki iz Viktorije videli že v Kensingtonu dne 22. novembra 1957. Kot s premiero doma, tako smo tudi z reprizo v Sydney-u kar dobro uspeli.

Za nas Slovence, živeče v tujini, je bil ta dan velik dogodek, dogodek, kateremu veličine danes še ne moremo odmeriti. Menim pa, da je g. L. Klakočar v svojem izvajanju o tem gostovanju v zadnji številki "Misli", zelo pravilno ocenil tole prelomico v kulturnem življenju Slovencev v Avstraliji. "Naj takoj pošteno povdarim," je zapisal g. L. Klakočar, "da ne gre, da bi ta Slovenski kultur. večer merili s posebnim kritičnim merilom... Dogodek je bil tako lep in svet, da bi mu s še tako pravično oceno delal krivico." Take in podobne ocene se slišijo danes vsepovsod med tistimi našimi rojaki

ki so nas videli na odru. In iz teh živahnih razprav se da izluščiti živa zainteresiranost naših ljudi po nadaljevanju že početega odrskega dela naše Dramske skupine SKM, ki naj tudi v bodoče z raznimi gostovanji veže ter pogloblja vezi naše celotne slovenske skupnosti v Avstraliji.

Našim bratom iz Sydney-a pa naj se ob tej priliki iskreno zahvalimo za topel sprejem, polnoštevilno udeležbo na tem kult.večer ter za pomoč, ki so nam jo nudili ob uprizoritvi tega "Kulturnega večera".

U.

ODMEVI IZ IV. REDNE SKUPŠČINE SK-MELBOURNE

V nedeljo 19.jan.1958 sem prisostvoval IV. Redni Skupščini SKM. Pravzaprav takoj pa naj pripomnim, da sem tjakaj zašel čisto slučajno ter da sem bil do tistega dne, kot bi rekli, nekakšna suha veja na mogočnem drevesu Slovenske skupnosti v Avstraliji. In morda prav zato me je vse, kar sem bil tam videl in slišal, tembolj prijetno presenetilo. -No-sem sklenil-pa bom odslej drugačen!

Ne bi človek verjel, da bo organizacija, ki se je tukaj rodila nekako pred tremi leti, res tako uspešno zaključila svoje tretje leto obstoja. Mirno lahko trdim, da je videz, da je Klub že prebrodil z četne težave ter da z zaupanjem širi svojo organizacijo med rojaki, kar menim, da gre vse priznanje dosedanjim sodelavcem. Prav na tem zasedanju sem lahko ugotovil, da je bilo izrečeno tiho svarilo vsem onim, ki so si zamišljali, da bo Klub izdihnil ali postal navadno skropucalo. Klub živi, in je na nemalo presenečenje prisotnih predložil zanimivo Kandidatno listo za volitve, katero je Skupščina skoraj enoglasno sprejela. Na krmilo slovenskega Kluba so stopili novi ljudje, idealni in zavedni Slovenci, od katerih upravičeno pričakujemo, da se bo poslanstvo med našimi doseljenci širilo in nadaljevalo.

Prejšnji Odbor, ki je podajal obračun za storjeno delo v svoji p. slovni dobi, je svojo nalogo vzel zelo resno. To so dokazali izčrpani referati referentov Odbora. Rezultati dosedanjega dela, posebno zadnje Uprave, so vredni omembe in mirno lahko trdim, da so lahko vzgled vsem sorodnim organizacijam naših rojakov v Avstraliji. Precej kočljivo zadevo-kontrolo knjig-je z ozirom na odstop Nadzornega odbora v stari Upravi rešila Skupščina z izvolitvijo g. Blakšiča in g. Janežiča, katera sta ugotovila pravilnost knjig ter tako omogočila, da je Skupščina lahko izrekla razrešnico staremu Odboru. Bivši člani N.Odbora pa so opozorili, na kaj moremo v bodoče računati.

Precej velika udeležba na zasedanju Skupščine je obenem dokazala, da so se člani kluba vendarle pričeli zavedati, kaj pravzaprav pomeni tako zasedanje. Vsem onim pa, ki še stoje previdno ob strani, svetujem, da se udeležijo prihodnje Skupščine, saj je to edin način, da zvemo in obenem soddoločamo, kaj se dela s klubsko (našo) imovino in z našim slovenskim ugledom v Viktoriji.

Ob zaključku lahko samo ponovim, da je bilo ozračje te Skupščine dokaj slavnostno. Novem odboru in celotni Upravi pa toplo priporočam, naj nadaljuje z dobro pričetim delom za Slovenski Dom, za kar sem se osebno navdušil prav na tem zasedanju Skupščine. Tržaškemu rojaku, g. M. Oppeltu, kot novemu predsedniku Kluba ter celotnemu odboru ter upravi nasploh pa moje iskrene čestitke!

O....č- član.

O B V E S T I L O !

Obveščamo, da je Uprava kluba ustanovila ŠPORTNI ODSSEK, kateri vabi članstvo SKM, naj prijavi svoj pristop k športnem udejstvovanju. Panoge tega športnega udejstvovanja pod okriljem SKM niso omejene in obsegajo prav vse v danih razmerah mogoče vrste športa. Torej, kdor je zainteresiran na športnem izživiljanju v Klubu, naj prijavi svojo željo Upravi kluba. Po prijavnih pismih se bo potlej odločilo, katere panoge športa bomo obdržali, oz. ustanovili.

Športni referent.

POSTANI ČLAN SK- MELBOURNE ! S tem boš dokazal, da si zaveden Slovenec in da želiš ohraniti svoj materin jezik in svojo slovensko kulturo!

ŠIRITE NAŠ SVOBODEN SLOVENSKI TISK ! DOPISUJTE v "VESTNIK" !

*gospod,
kje si...*

Tistega dne so minula tri leta, Odkar je Jože Novak roparsko umoril svojega gospodarja, tapetniškega mojstra iz Maribora. In prav na isti dan, na obletnico, je Uprava zapora preselila Novaka v našo celico. Vsi smo se nejevoljno spogledali; Smuk, že prileten možak, pa je celo v šali namignil, češ da smo v tej celici že itak sami izprijenci, zato da nam Uprava pošilja ubijalca v družbo.

Ko so zaječala težka, okovana vrata celice, se ugibanja o Novakovem prihodu še niso bila polegla: Eni so menili, da je Novak prišel med nas z določenim poslanstvom, da je "cinkar", (to je bil namreč vzdevek za ovaduhe) drugi pa so soglašali s Smukom, ki je trdil, da nas Uprava hoče s tem demoralizirati. Medtem časom pa je zajeten ključar, Kink, pazljivo prisluhal našim ugibanjam, stoječ molče med podboji celičnih vrat.

"Mirno!" je Hojnik iznenada zavpil s tako strogostjo, da nam je v hipu jela poje-mati sapa. Kot vkopani v zemljo smo obstali vsak na svajem mestu, pričakujoč povelja... Medtem pa je Ključar s popisanim lističem papirja v roki napravil par korakov proti nam in se na to ustavil pred mizo sred celice, cinično motreč naše brezizrazne obraze.

"Doktor Breznik!" je poklical Ključar, nato s kretnjo roke, v kateri je držal listič papirja, pokazal nanj in mu obenem, prav tako s kretnjo, namignil, naj mu sledi.

Doktorjev odhod nam je vsem hkratu instinktivno sprožil nek občutek, ki se ga lahko primerja samo z občutkom, ki ga včasih začutimo pred kako nesrečo. Ne vem čemu, toda natančno isti občutki so se nas polasčali vselej, ko je kdo izmed nas odhajal na "raport". Med premolkom, dokler sta se obsojenec in ključar oddaljila od vrat, je vsakomur prihajalo, kot da bi mu vleкли skozi možgane filmsko platno. Na njem je videl vsemogoče podobe in vse, prav vse so vodile k slabemu koncu. Podlaga medsebojnih ugibanj je bila potlej vselej ista:

- "Nekdo nas je podlo zacinkal."

"Fanta je treba prijeti..." je menil Igor Hojnik, nadarjen satirik s prirojenim občutkom za razvozljavanje ovaduških vozlov. Nato je porušil figure na šahovnici - pravkar je bil prišel igro s svojim partnerjem Bercetom - vstal z zaprašene slamnjače izprašil hlače ter se za tem podal v drugi kot celice, kjer je na zabaju svoje prtljaje sedel Novak.

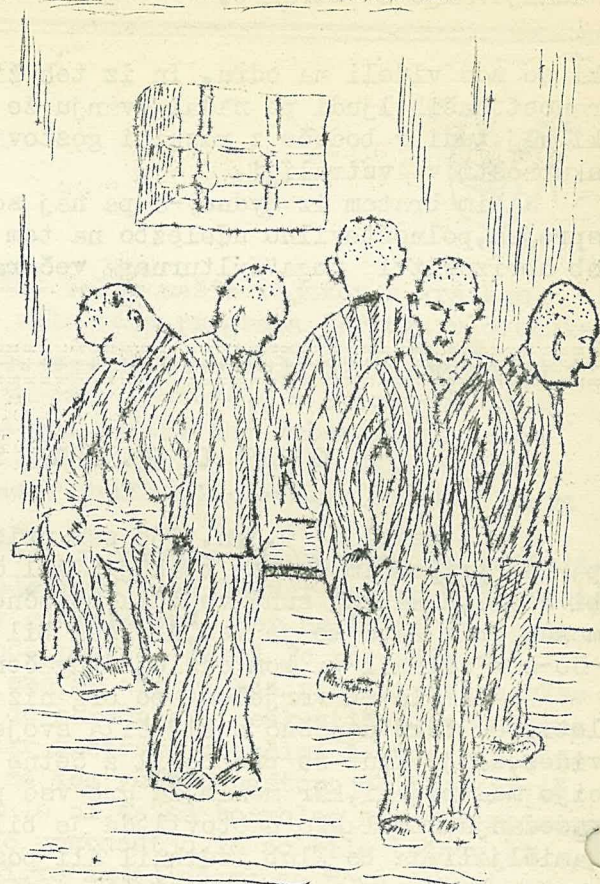
Naša celica je bila Novaku tuja, še bolj tuji pa se smo mu zdeli mi, prebivalci celice, od katerih je bil mnogo pričakoval, pa smo ga že takoj ob prihodu razočarali z nezaupanjem vanj. Na Hojnikovo poizvedovanje, čemu je prišel med nas, je Novak odgovarjal zbegano, z rdečico na obrazu - skratkav zdrobljenem pripovedovanju nam je povedal le to, da je bil tik pred prihodom med nas na "raportu" pri Upravniku zapora.

"Hm, na zaslišanju!... Kaj sem dejal...", je izza mize svaril Berce.

"Pustite ga, naj se umiri! Bo že vse počasi povedal," je Smuk menil v odgovor Bercetu.

Medtem pa je Hojnik vstrajno vrtal v fanta, od katerega je že zvedel, da mu je prav tisti dan tretja obletnica, odkar je bil zagazil v zločin. In prav ta dan je izbral Upravnik, da Novaka pokliče predse in ga opomni na njegovo preteklost. Pogostoma je Upravnik izbral obletnico, da je obsojencem zagrenil že itak grenko življenje v zaporu. Tokrat pa je Upravnik ravnal drugače. Kaj je bil pravi vzrok, da je Upravnik prisluhnil svojem srcu medtem, ko je pozorno poslušal zgodbo Novaka, se ne more vedeti. Drži pa, dani, kot doslej vselej, upošteval le trde okrožnice iz "Zakona za vzdrževanje kazni" in svoje osebno načelo: - kateremu se do takrat še ni izneveril - da bi se moglo, pa se v družbenem interesu ne sme, opravičiti še tako gnusen zločin, če bi se upoštevale prav vse okoliščine, čemu in kaj se je premikalo v duševnosti zločinca, ko je storil zločin.

Ne navadno prijazno je Upravnik ponudil stolico Dr. Brezniku v svoji pisarni, kjer so bile vse stene, vrata in okna tapecirane s svetlozelenim rožastim žametom. Nato je sedel

TAKI SMO MOŠKI...

Bržkone je bilo golo naključje, da sta se bila spoznala. Tisto popoldne, po temeljitem pogovoru z gospo Brajnik je Jerala gredoč s službe ves čas razmišljal, če se bo Brajnik zglašil ali ne. Ugibal je, kakšen le mora biti in kakšna so njegova čustva do nje. Ni bil prepričan, da je v resnici tako ravnodušen do nje, kot mu ga je bila ona opisala. - So moški, ki težko pokažejo svoja čustva in se prav zaradi tega po malem boje zakona in jim le-ta postaja težaven.

Ko je Jerala vstopil, ga še ni bilo in tudi nikogar drugega; toda ni preteklo pet ali deset minut, ko je Brajnik vstopil.

"Ne bi mogel reči, da bi bil na pogled neprijeten;" je ugotavljal Jerala. Bil je v vsake postave, vsekakor nekaj starejši od nje, tudi ne ravno tako lep, toda prijetnih potez. Nekoliko v zadregi mu je Brajnik skušal pojasniti, da mu je žena sporočila njegovo povabilo. Zahvalil se mu je, da se je povabilu odzval. Ko sta tako sedela skupaj in prižigala vsak svojo cigareto, je Jerala premišljal, kakšno vprašanje naj mu zastavi najprej, da bi ga ne odbil. Pogledal ga je skozi dim njunih cigaret:

"Žena vas je zagotovo obvestila o čem sva govorila?"

"Da, rekla mi je, da se ji zdi fant že dalj časa nekam čuden in se je zaradi tega hotela posvetovati z vami. Vi pa ste želeli govoriti tudi z menoj. - Vi tudi pišete...? Tudi verze...? mi je pravila žena;" ga je nekako zaupljivo vprašal Brajnik.

Jerala ni mogel ugotoviti, če mu je v resnici povedala le to, in je moral biti previden.

"Da, prišla je zaradi sina. Se zdi tudi vam pretirano samotarski in pogreznjen vase?"

"Morda nekoliko. Mogoče pa moja žena tudi prečrno vidi. Veste ona je vesele, živahne narave, fant pa je bolj po meni. Moja žena težko razume ljudi, ki so radi sami in jim družba ni potrebna..." Popravil se je: "No, ni potrebna, tega ne smem reči. Toda ne pogrešajo jo tako zelo in so včasih radi tudi sami. Sicer pa morda fanta slabo poznam. Ne vem, če vam je žena povedala, da sem večino tedna službeno zdoma. Tako se zares zelo malo vidimo."

"Je to za vas zelo mučno?"

"No, zdaj, hvala Bogu, sem se že privadil," je odgovoril Brajnik in zmignil z rameni.

"Zavlada v hiši veliko veselje, ko se ob sobotah vrnete?" je Jerala poskušal približati stvari, o katerih je hotel govoriti z njim.

"Ne bi rekel," se je nasmehnil Brajnik, "od dela sem utrujen in dovolj mi je pogovorov z ljudmi."

"Tudi z ženo in otrokom?" je Jerala kot

vojak na fronti prodiral naprej.

Menda je Brajnik začutil nevarnost, zakaj hitro se je jel popravljati: "To ne, pač pa sem v tem času rad doma in imam svoj mir."

"Je žena zadovoljna s tem? Oprostite, če vas vprašam naravnost, ali je vaša žena srečna z vami?"

"Mislim, da je," se je izogibal ali pa v resnici ni niti pomislil, da bi bilo lahko drugače. "Poročena sva že deset let in nikoli mi ni ničesar omenila." Zdaj ga je Brajnik pogledal skoraj nekam zbegano, ko da je zaslu til, da mu hoče povedati nekaj posebnega, nekaj, kar ga bo presenetilo.

Jerala ga ni hotel zadeti, zato se je ponovno umaknil: "Ali preživi vaša žena ves teden le doma? Ali imata vsaj ob sobotah in nedeljah kakšna skupna pota?"

"No, tisti edini dan v tednu, ko sem pri družini, prebijem najraje doma," mu je odgovoril najprej na zadnji del njegovega vprašanja. "Sicer pa gre žena kdaj pa kdaj v kavarno. Menda ima svojo družbo."

"Poznate to družbo?"

"Ne," je odgovoril skoraj prestrašen in presenečen.

Jerala ni več smel popustiti, moral je nekako povedati, da je njegov, Brajnikov, zakon nekako v nevarnosti.

"Ali vas to prav nič ne moti? Mislim, da niti ne veste, kod in s kom hodi vaša žena, da ne poznate njenih želja, njenega veselja.. Ali ste jo že kdaj vprašali, česa si želi, kam bi morda rada šla... Ali ste že kdaj razmišljali, s čim bi jo lahko razveselili, ste jo kdaj vprašali, če je srečna ob vas, če bi lahko kaj naredili zanjo..."

Zdaj ga je Brajnik gledal z zlo slutnjo medtem, ko mu je Jerala našteval ta vprašanja. Ko je Jerala umolknil, je nekaj časa molčal tudi on. Potem je počasi, s trudom rekel besedo za besedo:

"Oprostite, vidva pravzaprav nista govorila o najinem sinu. Govorila sta o naju dveh. Ona ni več z dovoljna z menoj..." Postal je in ga dolgo skoraj prodirljivo gledal naravnost v oči.

Jerala ga je zdaj moral pomiriti.

"Ne govorila sva o sinu. Morala pa sva govoriti tudi o vaju. Verjemite mi, vaša žena ni hotela, jaz sem jo izzval, kot sem pravzaprav danes tudi vas. Oprostite mi to netaktnost! Toda nikoli ne moremo govoriti o otroku, ne da bi govorili tudi o njegovih starših. Prepričan sem, da to razumete. Vsak otrok odseva zadovoljstvo pa tudi nezadovoljstvo svojih staršev..."

Brajnik je umaknil pogled in sklonil glavo, potem pa jo spet sunkovito dvignil:

Kaj je rekla, povejte mi, kaj jo moti med nama?"

Jerala mu je obrazložil njena čustva, njene potrebe in želje. Ko sta se poslavljala, mu je Brajnik pristbčno stisnil roko:

"Hvala vam. Skušal se bom zares potruditi kajti nikakor nisem ravnodušen do nje. Nikdar pa mi še na misel ni prišlo, da njej te stvari toliko pomenijo. Zmeraj sem mislil, da so to malenkosti. - Hvala vam!"

Vrata za Brajnikom so se tiho zaprla, in Jerala je bil presrečen, ko je odhajal. Brajnik pa je stopil v kuhinjo, k svoji ženi... V Jeralu je nekaj govorilo, da se bosta rešila, čeprav sta bila že v resni nevarnosti. In z njima se bo rešil tudi vase zaprti, čudno samo = tarski fant.

K-13

Dr. Zvonimir Hribar:

(Ob obletnici nemškega napada na Jugoslavijo)

...In sonce se je skrilo za oblake

(Odlomek)

Mukoma se je vlekel dalje. Skoraj bo že štiriindvajset ur, odkar je nenehno na nogah. Nahrbtnik mu je postajal z vsakim korakom težji in čutil je, da so mu noge zatekle.

Ni bil vajen takega napora in ni mu bil kos. Še pred tedni je bil sred svojih knjig in se pripravljajal za junijske izpite. Na cvetno nedeljo pa so ga zbudili nemesto veliko= nočnih zvonov sovražnikovi bombniki.

"Tudi za slovenski narod začenja Veliki teden," je pomislil sam pri sebi ono sivo aprilsko nedeljsko jutro, ko se je zavedel, da se je uresničilo ono, kar so vsi že pričakovali, a obenem upali, da bo po kakem čudežu šlo mimo njih.

V torek zvečer so se odpeljali iz Ljubljane. Bilo jih je preko tisoč-študentov, prostovoljcev. V živinskih vagonih, v katerih so se počasi pomikali proti Novemu Mestu, so še smrdeli odpadki goveda, ki je šlo verjetno nasproti enaki usodi, kot oni sami, mu je tisti večer brnelo po vročični glavi. Cvetko je stal ob njemu, v kotu vagona, in mu ponujal kinina.

-Tako hitro so se dogodki vrstili drug za drugim:27 marca so z čeli manifestirati po ljubljanskih cestah.Nebrzdajoči so se valili iz ulice v ulico,vzklikajoč in prepevajoč so dajali duška svojim narodnim čustvom.Dolgoletne krivice raznih režimov so bile pozabljene v onih kratkih dneh,in ko je sovražnik napadel domovino,so bili vsi pripravljeni žrtvovati svoja mlada življenja za svobodo svojega rodu.

Obrisal si je znoj s čela. Verjetno se mu vročina še vedno kuha. Pravzaprav ni imel časa, da bi se vlegel in opomogel. Gotovo jo je bil staknil, ko je nosil vreče peska od nedelje zjutraj do torka popoldne; ko so hiteli vsaj za silo pripravljati zatočišča pred zračnimi napadi.

V torek pod noč so se pripeljali v Novo Mesto, kjer so prenočevali. Tudi sredo so pričakali tam, potikajoč se po blatnih cestah in ulicah, in ugibali, kako se vojna razvija.

V sredo ponoči so šli dalje proti Karlovcu in Zagrebu; začelo se je komaj svitati, ko so nemo, kot v pogrebni spremljavi korakali proti vojašnici. Tam so jih podelili po spalnicah-slama po tleh in povrhu stare odeje.

Ob treh popoldne, na veliki četrtek, so bili zbrani na dvorišču in pričakovali nadaljnjih navodil. Častniki niso znali ali pa niso hoteli dajati nikakih pojasnil. Tišino in nejasnost so razbile sirene in streli-sovražnik zaseda mesto! - je od nekje privršelo mednje in že so se razleteli kot jata ptičev vsak na svojo stran.

Od takrat se ni počival. Preko Slemenja se je pomikal proti Sloveniji. Ogibal se je glavnih cest in jo ubiral preko paštnikov in polj. Ko je prečkal ozek, lesen mostič na Sotli, se mu je storilo milo pri srcu: Bil je zopet na domači zemlji, čeprav poteptani od tujca. Morda se mu le posreči priti domov - in tam - koga najde?

Korak mu je postajal truden in moral se je ustaviti, da se odpočije. Nahrbtnik ga je potegnil k tlom in počasi si ga je snel z bolečega hrbta. Obležal je v travi; sence sosednjih gričev so se jelo pomikati bliže in bliže proti njemu, dokler ga slednjič niso zagrnile. Ozrl se je na nebo in zagledal, kako se je sonce skrillo za oblake... Pogledal je na uro-bilo je tri popoldne na Veliki petek. Zakrnil si je obraz in se zjokal za Gospoda in za svoj narod, ki so ju križali....

[illegible]

D O M I S L I C E

- * Turek se vda v nesrečo, Nemec se ji podvrže, Španec molči, Anglež se usmrti, Francoz upa. -(De Levis)
- * Žena izbere moža, ki jo bo izbral. -(P. Giraldu)
- * Naj bo žalost nekaterih dedičev še tako velika, vendar obstoja še večja, ki bi jo občutili, če bi se objokovana oseba prebudila. -(A. Karr)
- * Mladi hočejo biti zvesti, pa ne morejo; stari hočejo biti nezvesti, pa ne morejo. -(O. Wilde)

gospod Župnik vstopil, je požegnal hišo navzven in navznoter in nas vse, ki smo prebivali v njej. Za gospodom Župnikom so v hišo pritiskale še sosede ter dekleta; kajti pri nas je bil predzadnji žegen v vasi. Zategadelj se Župniku tudi ni preveč mudilo. Sicer resen možak se je ob takih prilikah često razvnel v pripovedovanju in dogajanju v fari in izven nje. Ko je Župnik odhajal, so se od nas odzibali tudi tisti štirje jerbasi, ki so jih bili prinesli na žegnanje, in mi smo se jeli pripravljati k Vstajenju.

Slovesno pritrkavanje iz številnih cerkva je dopolnilo praznično razpoloženje. Ob Vstajenju se je zbrala cela fara ob cerkvi in se za tem uvrstila v procesijo, ki se je vila po polju. Po procesiji smo se vrnili v lepo razsvetljeno cerkev in orglanist Janez je burno zaigral na orglje, ko se je Najsvetejše vrnilo. Po končani slovestnosti smo si med vaščani vsevprek voščevali vesele praznike.

Velika noč je dan, katerega hoče družina preživeti v miru, zato se na ta dan ne obiskuje nikogar. Po prvi maši je žegen. Oče vstane izga mize ter napravi križ čez cel kolač, nato ga razreže v kose za vso družino. Prav isto velja tudi za vse druge dobrote. Po vsem tem sledi le še kava.

Velikonočni pondeljek pa je zelo živahen dan: valenje pirhov, sekanje pirhov, fantje pobirajo pirhe... Na vasi pojo fantje, fantje sprejemajo mlajše fante v svojo sredo in jim s tem hkratu priznavajo polno pravico fantovstva; odtlej je tem mlajšim fantom dovoljeno potrkati na dekletovo okence. Dekleta pa v noči med nageljni prisluškujejo ter ugibajo, kateri glas je glas njenega fanta. Pozno v noč, pravzaprav že proti jutru so odmevali prešerni vriski fantov...

Velikonočni torek je še praznik in ljudje se drže bolj pri domu. Mi fantje pa smo si hladili vroče glave...

Daleč je ta doba, ami je kljub temu še sveža, kot bi jo slišal ali doživel oči... Vesele praznike, dragi Rojaki!

IZLET S.K.M. V FERN SHAW

Izleti Slovenskega Kluba so postali za rojake v Melbournu že prava tradicija; vsak si včasih želi proč od burnega življenja velemesta pa v prosto naravo.

Zato je SKM organiziral 9. marca 1958 izlet v Fernshaw, v prijetno, z gozdovi poraščeno pokrajino, kakih 45 milj iz Melbournu. Zdi se mi, da je bilo številu udeležencev kar zadovoljivo čeprav je kislo vreme - zgodaj zjutraj je celo deževalo - verjetno marsikoga ustrašilo, da je raje ostal doma.

Mladina pa se vremena ne ustraši in je bila prav mladina, ki je dala izletu oni ton veselja, skoraj bi rekel - razposajenosti. Ob zvokih harmonike in domače narodne pesmi je vsakdo za trenutek pomislil na zapuščeno domovino in na ture, na katere smo tako radi hodili.

Ko smo z avtobusi dospeli v Fernshaw, smo tam že našli rojake, ki so prišli vsak s svojim avtomobilom; v loncu na ognjišču pa so se že kuhaleklobase. Po okrepčilu so se nekateri odpravili na sprehod po gozdovih, drugi so se pa lotili iger; nekdo je celo organiziral balinanje kar na cesti. Nova igra "dards" pa je vzbudila veliko zanimanje med moški, ki so v treh ali štirih tekmovali med seboj. Oči ki sta izgubila, sta morala dati nekaj penijev v šparovec za "DOM" - v veliko veselje g. Lauka, ki je ves čas vestno pazil in si zapisoval točke igralcev. (Saj so ženske tudi preizkusile svojo spretnost v metanju puščic, pa kaj - smola - ko so pa vedno zadevale kako drevesino vejo namesto lepo zarisanih krogov na okrogli tablici !)

Pod drevesom, ki je bilo podobom naši lipi smo se pa zbrali, da bi nekaj zapeli; naše lepe pesmi - včasih otožno, včasih vesele - so priklicale tudi gledalce druge narodnosti. Plesa pod "lipo" so se udeležili stari in mladi, pa tudi nekaj avstralskih parov, ki so kot mi bili tam na izletu.

Veliko smeha in pričakovanja smo imeli pri žrebanju loterije. Dobitki so bili: pečena kokoš (darovala ga. Čarova), potica (dar ge. Janežič) in tri steklenice piva. Prvi dobitnik je šel g. Srnelu, drugega je dobil rojak, katerega ime se ne morem spomniti, tretjega pa ga. Ida Lauko

Zvečer smo se trudni toda veseli in zadovoljni vračali domov; užili smo ono zdravo razvedrilo in prijetno domačnost, ki samo družba rojakov nam jo more dati.

Slišal sem, da nam SKM pripravlja drugi izlet in to na velikonočni ponedeljek; baje nam pripravljajo prijetna presenečenja - nisem mogel izvedeti kaj - pa to ni važno, saj se bom izleta gotovo udeležil. -

Jakoc

POPRAVEK . V januarskih številkih Vestnika je tiskarski škrat vrnil nelj bo napako. V obračunu Silvestrovanja 1957/58 je bil izpuščen izdatek £ 46.5.0 izdan za najemnino dvorane in miz. Zato je treba h koloni IZDATKI dodati £ 46.5.0, da bo obračun točen.

TAJNIŠTVO S.K.M.

Kajkrat še v sanjah gruntam, moja Meta,
kak' sploh pr'šle sve do spoznanstva
v teh cajtih-kar poglej kon'c star'ga leta-
kak' plaš'jo cajhni Hruščev'ga paganstva;
in virji meni, Meta-nisem babjevirna-
ta SPOTNIK niti MAR(k)SU ne bo prizanesu...
Tak' res: Upravo kluba ste zvolili;
pa k'tirga ste-kot berem-vrgli v šafo?
Čist' prav, da ste "diktatorja" vtaknili
v Nadzornega, tam buzdovan vihti
naj rokamavh, butice grešne spravi;
za blagor vseh, ki ste se zarotili,
ne jenjat prej, dokler da vseh krstili,
ki jim nevera v Klub je nadvse draga.
Kaj berem: športnega ste referenda
kričača v klubovske pleni povili!
Tak' pr'šu je naš cajt, ko naše starce
čez metlo skakat bove zalovile!
Ha, ha-kak' fajna avstralske so postave:
če stari pleše ne, kot ti mu godeš,
še v keho gā oblasti b' do vtaknile.
Ta cajt midve, ki sve še fejš in nežno...
boy-friendov pet na prst bove ovile.
No, men'-pa kaj bi rajtala prerano-
se nekdo že na placu je ponudu,
ne New Avstralian-kak' me fajna je smubu!...-
Tak' misli ti, preluba moja Meta,
kakošna prilika s' mi s tem obeta:
vdobiti lorda, oh, saj sanjam -grofa!
Te s tem pozdravlja vsa presrečna-Zofa.

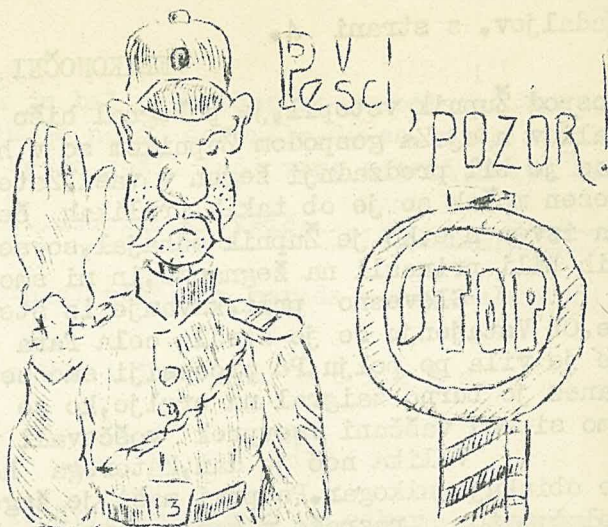

je bil naučil tistih nekaj besedi po avstralsko. Toda jaz hodim že trideset let! Peš!...
Tega pa vseeno ni niti pod komunizmom!-je na tiho, zase menil Klobasa.

-Že mogoče. Toda če znate pravilno hoditi in če sploh znate hoditi, je šele treba
uradno ugotoviti. Nedisciplinirani pešci ogrožajo promet! Država ima dolžnost, da vozače
avtomobilov in državljane, ki se vozijo na cestni železnici, ščiti pred nekontroliranimi
pešci. Ste razumeli!-

-Obiskujte pešački tečaj ene izmed dovoljenih mestnih šol za hojo, nato se javite v
snažnem, umitem in treznem stanju k izpitu in hodite s pooblaščenim uradno osebo pol ure
peš po prometnih cestah. Če boste izpit prestali in tudi teoretično ne boste odpovedali,
boste dobili dovolilnico z a pešačenje; potlej pa lahko hodite čez ceste, kolikor hočete.-

-In kaj se bom naučil v šoli za hojo!-je vprašal Klobasa.

Janez Klobasa je bil v šegah in v
kmečko utrjeni postavi Kranjc v pravem
smislu pomena. Ponedeljek je bil-ko ga je
po vsej verjetnosti gg p. Bazilij-prici-
jazil v naše mesto, v Melbourne, in nasled-
njega dne je Klobasa že zarana stopil
izpod krova, da v zunanjem svetu vredi
nekatero svoje zasebne stvari. Klobasa
je torej dobre volje stopil iz hiše in
pravkar nameraval prečkati cesto; preden
pa je napravil korak s pločnika, je za-
seboj zaslišal glas postave:

-Prometna kontrola! Prosim pokažite
svoje listnine!-

Klobasa se je obrnil na peti in namrd-
nil kot Cefizelj pred Policajem.

Pred njim je stal prometni stražnik.

-Prosim, pokažite svoje listnine!-

-Prosim!-

Janez Klobasa je poiskal Registracij-
sko izkaznico za New Avstralian-e.

-Veš, izkaznica me ne zanima!-je

dejal stražnik strogo in stvarno. -Kje
je vaša pešačka izkaznica in dovolilni-
ca za pešačenje?-

-Kaj hočete?...-

-No, vašo pešačko izkaznico!-

Klobasa je otrpnil. Nato je natiho,
sam zase dejal: -So me svarili, kaj da se
tu dogaja-v tej Avstraliji! No, bo že kaj!-

-Mojo pešačko izkaznico...-

-Od prvega tega meseca mora imeti vsak
pešec svojo pešačko izkaznico pri sebi,-
ga je poučil stražnik, -sicer ga kaznu-
jemo po paragrafu 13 b, odsek 11, rimska
A, števil. 10.-

-Oprostite, prosim...-

-Pešačko izkaznico lahko odvzamemo, če
se izkaže, da pešec ne zna pravilno hodi-
ti.-

Klobasa ugovarja; -in še po sreči, da se

Stražnik je odprl knjiga in bral:-Posamezno hoditi po cestah-hoditi v dvoje ali troje-hoditi v strnjenih vrstah-obstati-izmenoma iti naprej in obstati-prečkati križišče-prečkati cesto po zebastih progah-kako se je obnašati v parku-razdeljeno po letnih časih-kako se dam povoziti- kako se je obnašati med pijano družbo-kako se je obnašati, če ti gre nasproti mlada dama pa se morda tik pred tvojim nosom ustavi ter zazre v izložbo-kako telebneš v nezavarovano odprtino cestnega jarka...ne da bi z vsem tem povzročil zastoj prometa.-

Janezu Klobasi so se ježili lasje...

-Težavno! Težavno!-je zajeceljal.

-To prav rad verjamem.-

-Kaj pa naj storim?-

Stražnik je z prl knjigo in se kratko nakremžil:-Če vam naj svetujem, gospod, potem se še danes vpišite v šolo za hojo in opravite tečaj za pešce ter-kakor vsak vozač avtomobila-brž uredite svoje osebno zavarovanje pri Insurance-u.Hm, pešci so nevarni, samo da tega ne vedo, dokler ni prepozno!-

Za pešce priredil K-ič

Med prijatelji

Obiskal ga je in občuduje njegovo bogato knjižnico, katero je imel v svoji delovni sobi.

-Imenitno knjižnico imaš! Kaj ko bi mi kaj posodil?-

Prijatelj zmaje z glavo:

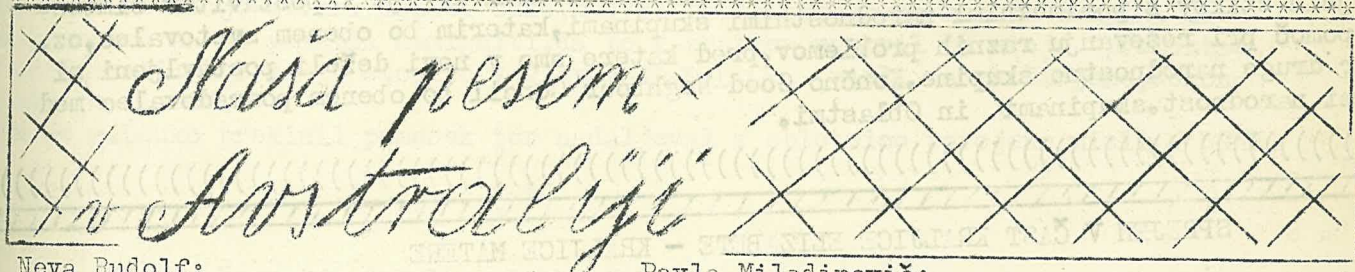
-To pa ne. Koliko truda sem imel, predno sem si isposodil vse te knjige od svojih prijateljev.-

Rita Cadillac je najlepša plesalka v Folies-Bergere.

-Nič ne rečem, tudi meni je bila všeč, vendar bi bil bolj zadovoljen z njenim soimenjakom, osemcilinderskim Cadillacom.-

-Ha, ha, ha.....

-Pisatelj je človek, ki si prazni glavo za to, da si napolni želodec. (italijanska)

Neva Rudolf:

Pavla Miladinovič:

Brezkončnost

V tisti dolini

Če poklekнем v ta dišeči mrak-
ali bodo misli onemele?
Solze v kamen so strdele.
Dnevi so neskončen trak.

Iščem te in čakam zvončkov:
zlatih zrn pomladnih dni.
Joj, me v srcu zaboli...
joj, vsa sama sva, ljubezen.

Karel Kodrič:

N a s p r o t j a

Dotik leden je kakor ogenj žgoč,
gnusoba nas odžeja kakor slast,
oslepi nas dan in trda noč,
omami nas udarec kakor strast,
solze nam toči bridek jok in smeh,
tišina oglušši nas kakor hrup,
utrudi nas veselje kakor greh
in otopi radost nas in obup;
kaj majhna slast je tisoč sreč,
v nesreči žarek upa je sijaj,
velika je samota sredi gneč -
bleščeča družba topel je smehlaj!

Ni mi cvetela, je le krvavela
v tisto dolino ujeta mladost;
gore ječale, grobove sejale...
v krutem viharju zastokal je gozd,

Pot-prej svetišče-postane morišče,
ki mi z bridkostjo prepaja srce;
in na tej poti, v vsej kruti goloti,
tulil vihar je, sejal je gorje.

V tisti dolini so moji spomini-
v slikah mladostno pričaranih sanj.
Nekdaj prebudno, srce mi je trudno,
strto trepeče v zor novih spoznanj.

Karel Kodrič:

(Epigram)

R e l a t i v n o s t

-Kakšni so z vašega stališča sončni čari? -
je vprašal Eknahtora Beduin v Sahari.

(Plitvim pesnikarjem)

P u š č i c a

-Čemu je čep pri dnu, a ne pri vrhu soda! -
-Ker moč je v dnu, navzgor je vino-plehka
voda.

Le Pisane Tajmstoa !

* Načelnik Športnega odseka SKM obvešča vse članstvo, ki se zanima za lov in ribolov, da se obrne nanj (na naslov SKM) za vse informacije, kako se lahko pridružijo k raznim lovskim klubom, v katerih so nekateri Slovenci že včlanjeni. -

* Načelnik članstva opozarja članstvo SKM, tiste ki še niso obnovili članske izkaznice za leto 1958, da le-to obnove čimprej.-

Družina arh.g.C.Mejača - našega neutrudnega ilustratorja VESTNIKA ter vnetega sodelavca ter člana Odbora SKM - se je POVEČALA :v zakonu se jim je porodila hčerka, Evica.

Uredništvo VESTNIKA ter Tajništvo SKM se s svojimi najlepšimi željami pridru-
žujeta k tej veliki zakonski sreči; gospodu ter gospej Mejač in mali Evici pa
kličemo - dobrodošla v našo sredo !

Tajništvo SKM - Ured. VESTNIKA

ZASTOPNIKI SK Melbourne v Good Neighbour Council

Na povabilo, katero je Uprava SKM prejela od Good Neighbour Concil-a - novega odseka pri Migrant Advisory Concil -sta se g.predsednik SKM, g.Marjan Oppelt ter gdž. tajnica Marija Rudež dne 24.2.1958.udeležila Skupščine tega novega imigracijskega telesa.

Na ustanovni skupščini so bili zbrani zastopniki klubov vseh narodnosti ter zastopniki vseh veroizpovedi. Skupščina je izvolila Odbor, katerega predstavljajo zastopniki različnih narodnosti, naš SK Melbourne pa bosta odslej v tej organizaciji zastopala kot stalna zastopnika g. Maks Hartman ter gđc. Marija Rudež.

Nameni in cilj tega novega telesa-Good Neighbour Concil-a - je vzpostavitev čimtes=nejših stikov s posameznimi narodnostnimi skupinami,katerim bo obenem svetovalec,oz.v pomoč pri reševanju raznih problemov,pred katere smo v novi deželi postavljeni mi ter druge narodnostne skupine.Končno Good Neighbour Concil bo obenem posredovalec med temi narodnost.skupinami in Oblastmi.

[illegible]

SPREJEM V ČAST KRALJICE ELIZABETE - KRALJICE MATERE

Dne 3. marca 1958 so Ženske organizacije iz Melbournu priredile lep sprejem v čast Nj.V. Kraljice Elizabete - Kraljice Matere.

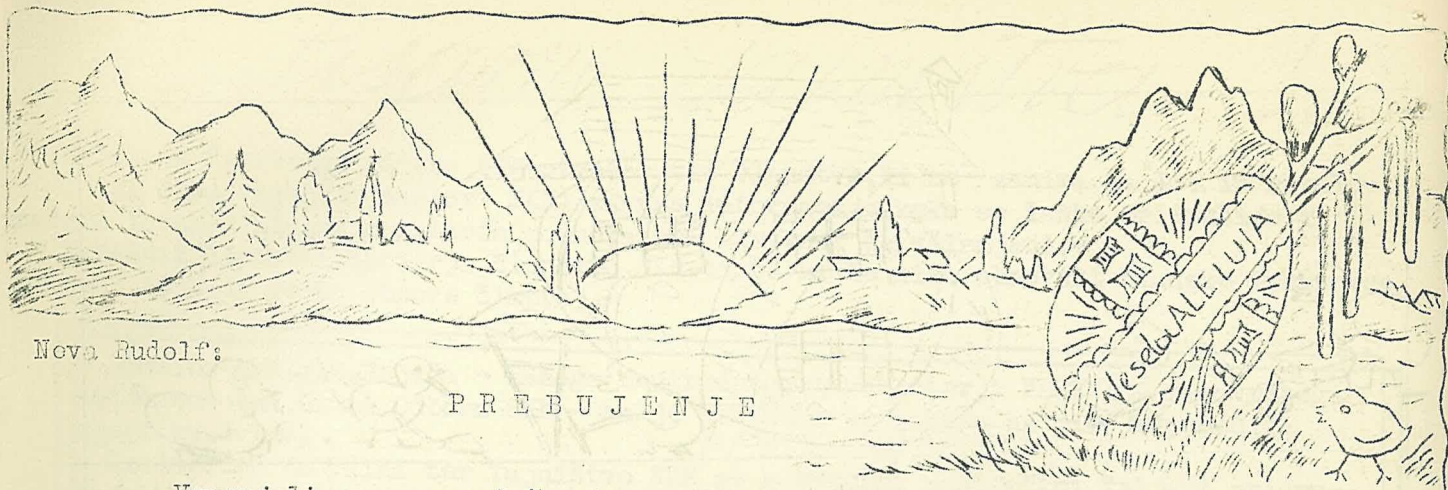
Sprejem v St. Kilda Town Hall je bil lepo in slovestno pripravljen. Nj. Visočanstvo Kraljica - Mati je med sprejemom dajala duška vzdušju slovestnosti. Med obhodom dvorane se je tuintam ustavila ter pokramljala s to ali ono zastopnico raznih društev. Tudi pred našo, SKM zastopnico, gdč. Marijo Rudež, se je bila ustavila. Namreč takoj ji je bila v oči stopila povsem od drugih različna značka, katero je naša zastopnica nosila na prsih. Predno je Nj. V. Kraljica - Mati napravila korak naprej k drugi zastopnici, se je gdč. Mariji Rudež prijetno nasmehnila ter jo s kretnjo glave pozdravila.

Žal, da je bil Nj.V.Kraljici - Materi čas zelo odmerjen ter da je bila precej velika dvorana prenapolnjena z raznimi zastopnicami, sicer bi morda Nj.V.Kraljica-Mati kaj več pokramljala tudi z našo zastopnico.

KDAJ SE ČLOVEK POSTARA

Komaj se človek razvije v krepkega mladeniča ali brhko dekle se že pričenjajo na njem kazati znaki staranja - so ugotovili ameriški znanstveniki. Vendar s staranjem ni tako hudo, praviloma gre počasi. Trdnih opor za to pa ni. Vid začnjenja popuščati že po 24 letu, bistveno opešanje pa se pokaže največkrat šele po štiridesetem letu. Sluh začnjenja pešati šele po petinštiridesetem letu, mišičevje pa že s sedemindvajsetim letom. Pri ugotavljanju duševnih zmožnosti pa so prejšnje ugotovitve ničesar spremenile.

Pri ugotavljanju duševnih zmožnosti pa so preiskave ugotovile višje inteligenčne vrednosti pri pedesetih letih, kot pri devetnajstletnikih. Hkrati so dognali, da možnost reševanja težkih intelektualnih problemov le dozdevno raste s starostjo.

Nova Rudolf:

PREBUJENJE

Vzpenjali so se po zložni, kameniti stezi. Prav nad Miramarom so se nizke braj=de za hip zredčile, in doli pod nami se je izmed borovcev in robidovja izluščilo leske=tajoče se morje.

Majda se je posmehnila: "Savo, to je kot nalašč zate. Svinčnik v roke in riši...!" Medtem smo posedli v krogu. In res, Majda je imela prav: starinski grad jae ležal takoj pod nami. Na levi strani je bilo naše mesto, vse lepše in svetlejše v soncu. Tam nekje za ogradami je sred prekopanih rjavih zaplat prepeval kos.

"V takem vremenu se šele prične pravo življenje," je sanjala Lučka. "Kar zaživim, ko se zazrem na nebo, na morje, komaj vzbrstlo travo...-Zagrebla bi prste v te kot predi vaste vrbe..., se spustila nizdol proti morju!" Glas v njej je vriskal, obraz ji je žarel.

Savo pa se je komaj opazno posmehnil. Videla sem njegove brezizrazne, otrple oči, in videla sem soj Lučkine radosti! Zbolelo me je isto sonce, ki je zdaj odsevalo v Lučkinih očeh, ni moglo ogreti Savota.

Mar ni čudno, koliko je mladih ljudi, v katerih bi morala slednja žilica podrhtevati od mladostnega smeha, pa zdravega veselja sploh ne poznajo! Ne vedo za srečo pomladi! Morda jim manjkavere, morda zaupanje, morda so prerano ostareli!

Savo se je nagnil k meni: "To so le lope besede, besede, Lučka je pesnik."

Rada bi mu kljubovala, pregnala temo iz njegovih oči. Toda kako? Zelo težavno je grebsti po zaprtih dušah; razvozljavati že zapuščene, morda nerazrešljive vozle, ki so se v njem skrotovičili, kajpak, nekega težkega dne.

Majda je bila deklica, ki se za naravo ni kaj prida ogrevala. "Trava tukaj, trava tam," nam je zelo prazaično namigovala. Potem pa se je spravila nad Lučko: "Ti si-kot pravimo-zavedna Slovenka. No, pa povej mi, čemu nimamo Slovenci novih popevk, modernih ritmov ter plesov?" V ta vprašanja se je Majda vpletla brez kakršnegakoli uvoda. In zdaj je iz nje vrelo: -Misli mnogih, njej podobnih plitkih d eklet, so se zdaj v njej spro=tile.

Lučka je utrgala mlad vršiček ter ga žvečila med zobmi.

"Majda, saj ne veš, kaj govoriš. Nikoli še nisi videla naših Gorenjk, Barkovljank, Korošic in Belokranjc v narodnih nošah! Nikoli še nisi barvala pisanic, nisi še odpirala z rožami ornamentirane skrinje in nisi še s sveto pobožnostjo brskala po orumenelih listih starega molitvenika! Kaj ti veš za vse to!"

Lučki je glas podrhteval: "Vprašaj svojo mamo, svojo nono...! One vedo, kaj je sveto našemu narodu!"

S proseške strani se je nenadoma oglasila harmonika. Slovenska pesem!

"Sama tako rada poješ naše narodne-in še moreš primerjati te umetnine naših neznanih pevcev s tistimi tujimi-kiči...!" je dejala Lučka v zanosu razburjenja. "Glas, ki poje v srcu naših ljudi tu in po vsem svetu, je glas, ki moli Boga, olepšuje naše nedelje, druži naše ljudi; to je naša pesem!"

Dve jadrnici sta nemirno plahutali po morju. Sonce je polagoma zahajalo ter za seboj risalo žgočo sled. Majda pa je molčala in zrla predse...

Na cvetno nedeljo nas je obiskal Miro. Prinesel nam je svežine visokih gora, navdušenja in sto načrtov. Eden izmed teh je bil obisk Majde iz Mavhenj za velikonoč=ni pondeljek. "Saj se zagotovo ne bo več kujala," je menila Lučka. Savo pa je molčal...

Majde skoraj ne bi prepoznali. Vesela je bila našega obiska. Medtem ko nas je gostila z domačim teranom, pršutom in poticami, nam je pripovedovala: "Prejšnjo nedeljo sva bila z bratom na Korškem. Savo, tam bi bilo zate, ti bi risal... Obiskala sva Koroški sejem. -O, bilo je lepo in slikovito! Tam sem šele začutila in v duhu dojela tisto našo starodavno zgodbo, zgodbo zatiranega naroda, njegovo trpljenje pod tujci ter njegovo borbo za goli obstoj. -In vendar so nam bodočim rodovom še ohranili svojo govorico."

Zamislila se je nekoliko, potem pa spet nadaljevala:

"Naši Korošci še vedno verujejo v svoj rod, v vstajenje, ki se bo kot žarek zlilo

Nadalj. na str. 17.

Nadalj.s strani 16.

čez našo Koroško. Še ljubosumno čuvajo izročila svojih nekdanjih svobodnih dedov, ki so - kot je rekel naš Prešeren "prosto volili postave" pri kamenitem stolu pri Gospej Sveti! Savo se je vzdramil: "Poglejmo tiste pirhe... Kdo je bil tisti umetnik?..."

V košarici so bile prave, slovenske pisanice, rdeče in modre.

Majda je zardela: "Nič posebnega!..."

- Tako torej! Tiste besede nad Miramarom so le zalegle.

In ko smo potem hodili po paštnih, kjer so bile brinjeve jagode pravkar ozelenele, smo trdno sklenili; razdajajmo našim ljudem vero v svoj rod! O, da bi vsi doumeli, kako smo trdni, da stoje slovenske hiše vsepovsod po svetu še vedno na zavednostnih stebrih družinske ljubezni, tiste ljubezni, ki nas hkratu veže v svoj narodni ponos, prav tako kot vežejo in že skozi stoletja stoje Benetke na naših kraških pilotih. To vero moramo dati vsakem posebej: v domovini, na Koroškem, Tržaškem in Goriškem, pa v Kanadi, v obeh Amerikah, v Afriki in Avstraliji, povsod, kamorkoli nas je bil vihar porazsejal. - Dajati, razdajati se in graditi....!

Tako smo molili sred Krasa; tako smo s seboj prinesli to molitev, to vero, pod Južni križ, tako dajajmo to besedo kot izročilo svojim rojakom! In ko se nas bo polotilo malodušje pa pomislimo na Veliki petek in potem na vstajenje Velike noči.

Za vse, prav za vse je potrebno trpljenje in žrtvovanje, da dosežemo poveličanje! In da bi v vseh naših srcih vzcvetelo eno tako prebujenje duše - to je moja velikonočna želja, namenjena vsem našim rojakom!

Upravi SKM

R o j a k i n a m p i š e j o

Melbourne

Sporočam Vam, da sem še vedno v sanatoriju, in obenem lepo prosim Upravo SKM, če me včlani v naš slovenski Klub.

Prosim Vas, če bi mi še vnadalje pošiljali "Vestnik", ki ga vselej s takim veseljem pričakujem. Bržda šele tu, v sanatoriju, se lahko človek prav zaveda, kaj mu pravzaprav pomeni naša tiskana beseda! Prosim, sporočite mi, koliko naj vam nakažem za poravnavo članarine ter naročnine za "Vestnik".

Nisem še dolgo v Avstraliji, a ko sem zvedela, da se pripravljate za gradnjo našega DOMA, mi je srce radostno poskočilo. Tudi sama bi rada pomagala pri tem velikem narodnem delu, pa, žal, ne morem z drugim, kot da vam pošljem svoj denarni prispevek.

Čeprav v sanatoriju, vendar so bili moji božični prazniki veseli: Obiskal me je bil g.p. Bazilij, vaš socialni referent, in mi s svojim obiskom olepšal praznike ter vlil novih moči ter zaupanja same vase. Najiskrenejša hvala! Obenem naj se zahvalim družini Župančič, katera me je s posredovanjem g. Patra vsaj za čas sprejela v svojo sredo ter rešila tega dolgočasnega sanatorija.

Prosim vas, če to moje zahvalno pismo objavite v "Vestniku", ker menim, da bi utegnilo ugodno vplivati na tiste sorojake, ki so še gluhi za skupne kulturne in socialne namere našega Kluba.

Iskreno Vas pozdravlja Vaša Slovenka iz sanatorija.

* * *

V Begunskem taborišču v Nemčiji živi mlad Prekmurec, PELC Franc, roj. l. 1934. Leta 1948 mu je na Teznem pri Mariboru mina odtrgala desno nogo nad kolenom. Zaradi te nesreče je fant ves zgubljen, posebno še, ker bi rabil novo umetno nogo, ki pa tam stane 160.-DM, (cca. 20 £)

Kot za delo nesposoben begunec nima sredstev, da bi si sam nabavil umetno nogo, zato se obrača na svoje sorojake v Avstraliji s prošnjo, če bi mu s prostovoljnimi prispevki pomagali zbrati denar za nabavo umet. noge.

Če kdo kaj ve o tem nesrečnem mladeniču ali mu je pripravljen darovati kakšno denarno pomoč za nabavo umet. noge, prosimo, da se obrne na Tajništvo SK Melbourne!

Pomagajmo svojim rojakom v nesreči!

OD VSE POVSOD

- *NAJSTAREJŠA LEKARNA NA BALKANU - še obratuje. Dubrovnik je znan kot mesto polno turističnih in starinskih zanimivosti. Nekatere izmed teh so svetovno znane in ena izmed teh je tudi njegova najstarejša lekarna, ki je bila ustanovljena l. 1272. na pobudo medicinske šole iz Salerna. Če pa bi to lekarno odprli samo eno leto prej, bi bila najstarejša v Evropi.
- *PRESADITEV SRCA: Ameriški in ruski kirurgi so svetu objavili prve uspešne poskuse o presaditvi pasjega srca. Samo srce je seveda težko presaditi zaradi številnih žil, ki vežejo srce s pljuči. Zato so najprej presadili srce in obe pljučni polovici hkratu; nato pa srce le z eno pljučno polovico. Žival, ki so ji nameravali vzeti srce in pljuči, so najprej omrtvili in ji stisnili glavne žile, organe pa napolnili z raztopino, ki skrbi, da bi se kri pozneje ne strnjevala. Nato so pljuči in srce izrezali in pri 4 stopinje C spravili v varovalno raztopino, medtem pa so spravili drugega psa na operacijo. To žival so priključili na stroj, ki med operacijo nado- mešča srce in pljuči, nato pa so mu izrezali organe natanko tako kot prvemu psu. Zdaj so kirurgi vzeli srce in pljuči iz hladilnika in jih presadili v živega psa. Poročilo pravi, da se je poskus posrečno obnesel, saj je srce bilo po operaciji še 23 ur, nakar so poskus prekinili.
- Ali bo mogoče to storiti pri človeku? Strokovnjaki menijo pritrdilno, vendar morda ne tako hitro, kot bi bilo želeli. V ta namen je potrebno rešiti še prenekateri problem. Eden izmed teh pa je, kje dobiti človekovo srce. Upajmo...
- *TELEVIZIJA V DOMOVINI: Direktor slovenske televizije, Rado Pahor, pravi: Spomladi bo pričela slovenska televizija z lastnimi, rednimi oddajami." Od 7 do 15 decembra minulega leta je na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani bil celotedenski televizijski program.
- Prvi domači televizijski sprejemniki v serijski izdelavi. Kot menijo, se bo cena tem sprejemnikom gibala oca. 140 - 150 tisoč dinarjev. Ali jih bodo zasebniki lahko kupovali?...
- *LOV RIB PO SVETU: Pregled lova rib po svetu po posameznih državah kaže, da je na prvem mestu v svetu Japonska. Samo v l. 1956 je tam ulovilo približno milijon ribičev nad pet milijonov ton rib. Poleg druge opreme imajo ti ribiči nad 400 tisoč ribiških ladij, izmed katerih je 1000 ladij oceanskega tipa.
- SKRBI PO SMRTI CHRISTIANA DIOR-a, kralja mode: Nekako deset let od tega je stal Boussaca, francoski tekstilni industrijalec pred enakimi skrbmi. Pojavil se je Dior, ki je rešil francosko tradicijo v vodstvu mode, kateri je že bila resno grozila italijanska ter ameriška konkurenca. S svojim modnim slovesom je takrat Dior rešil hkratu francosko tekstilno industrijo.
- Kdo bo prišel za njim in ali bo Francija obdržala svojo dolgoletno tradicijo, se ne ve.
- *SNEMANJE NA RAZDALJO 100 MILJ: Na terenu za poskusno proučevanje raket na Floridi so nedavno postavili kamero (fotografsko), ki tehta 8 ton in bodo z njo snemali predmete na razdaljo 100 milj. Ta kamera naj bi fotografirala predvsem rakete med poletom.

SMRTNA KOSA MED NAŠIMI ROJAKI V AVSTRALIJI

1. marca je nenadoma umrla gospa Jožefa Š T I M A C, žena našega zvestega člana g. Ivana Štimaca. Pokojnica je zapustila tri sinove: Ivana, Jožefa in Antona.

Ob tej prerani izgubi naše rojakinje izrekamo globoko sožalje!

Nadaljevanje s strani 17.

V nemškem begunskem taborišču živi gospa Zofija FRANCESKI, ki ima sina nekje v Avstraliji. Sin, MARIN Joseph, je prišel v Avstralijo pred 8 leti in je bil najprej v 99, Corrinall St. - WOLLOGONG-u; sedaj pa baje živi v Melbourneu. Sin ji namreč že štiri leta ni pisal in ne ve, kje je sedaj.

Rojaka MARIN Josepha naprošamo, če bi se pismeno ali osebno zglasil na Upravi SKM, kjer dobi naslov svoje matere, ki sedaj živi v Nemčiji.

Obenem naprošamo vsakogar, ki bi kaj vedel o tem rojaku, da nam sporoči na Upravo SKM!

Tudi letos so v Melbournu slavili tradicionalni teden Moombe. Kaj je Moomba, menim, da naši rojaki, ki žive v Avstraliji že delj časa, dobro vedo. Ne vedo pa tisti rojaki, ki so šele pred časom ali pravkar prišli v to novo deželo. Moomba, to je venec prireditvev kot so koncerti, industrijski velesejem v Exhibition Building, slikarska rastava v Treasury Gardens, kar traja skoz ves teden, višek vsega tega pa je skoncentriran v en sam dan. Že po tradiciji zberejo ta dan na Delavski praznik, ki ni kot pri nas v Evropi na 1. maj, marveč na 10. marec, na Labour day.

Za ta dan je bila letos izredno lepo pripravljena povorka, na čelu katere je šla kraljica Moombe. Za njo so šli vozovi, ki so bili - lahko rečem - kot še nikdar lepo okrašeni. Tudi vreme je bilo lepo na ta dan, čeprav je zgodaj zjutraj bilo nekoliko čmerikavo. V želji, da bi videli mimohod lepo okrašenih in pripravljenih voz, se je zbralo - po časnikarskih trditvah - nad pol milijona ljudi. Med tako maso ljudi si je povorka le s težavo utirala pot pred seboj - skratka izpadlo je vse lepo in prav!

Tudi za nas Slovence je bil ta dan dan velikega dogodka: prvič v zgodovini naše slovenske imigracije v Avstraliji se je po melbournških ulicah vila naša slovenska zastava in prvič smo videli naše fante ter dekleta v svojih narodnih nošah na ulicah Melbourn.

Tudi naša mala Lilijana Zdražilova v narodni noši nas je bila zastopala kot najmlajša zastopnica Slovencev v Victoriji. Skupaj z otroci drugih narodnosti se je vozila na miniaturnem vlaku in ves čas čeblljala. Sledil je voz Good Neighbour Concil-a, na katerem so plesali pari različnih narodnosti v svojih narod. nošah. Tu nas je zastopala naša gdč. Evelina, katera je plesala z Avstralcem, medtem ko je g. Stanko Hartman plesal z brhko Avstralko. Kazno je bilo, da so pari zlahka dvigali noge, saj sta jima s harmonikama po naše igrala brata Ješe, oblečena v narodnih nošah.

Slovenci z Melbourne ne gledamo na ta dogodek zgolj z očmi, marveč v njem vidimo in spoznavamo, da pod okriljem našega SKM napredujemo in postopoma pronicamo med samo avstralsko javnost, in katera utegne od nas Slovencev povzeti del naše slovenske kulture. Ponosni smo lahko, da smo napravili te prve korake, katere pa moramo odlej še pospešiti.

)))))))))))))
=====

K U H I N J A

Zlinkrofi:

Testo naredimo kot za rezance, dodamo mu le še malo olja, da je mehkejše. Spočito testo razvaljamo, toda ne preveč na tanko, in ga zrežemo na kvadrate, ki jih nadenemo z nadevom. Kvadrat prepognemo po diagonali. Ob straneh ga stisnemo s prsti in lepo obrežemo s petelinčkom. Žlinkrofe skuhamo v slanem kropu. - Za nadev vzamemo nekoliko govedine iz juhe, ki jo v ta namen pristavimo nekoliko prej. Meso seseklamo, mu pri- mešamo, na masti zarumenelo seseklano čebulo in peteršilj, sol, poper in 1 jajce. (Za deti zavej zrezki).

Čadeti goveji zrezki:

4-5 govejih zrezkov, 2 oz slanine, 2 kisli kumarce, 1 oz suhih gob, 2 stroka česna, malo gorčice, poper, žlica paradižnikove mazge, 1 oz masti.

Zrezke potolčemo, jih na robih narežemo, solimo, popopravimo, po vrhu namažemo z gorčico, obložimo z zrezano slanino, z narezanimi kumarcami, namočenimi in sesekljanimi gobi = cami in zvijemo v klobasice. Povežemo jih z nitjo ali spnemo z zobotrebci. Klobasice povaljamo v moki in jih na hitro opečemo v vroči masti. Nato dodamo česen in para = dižnik, prilijemo malo vode in zrezke dušimo do mehkega. Preden jih damo na mizo, jim odstranimo vezavo. Če je natekli sok premasten, poberemo z vrha mast in jo porabimo za kaj drugega.

Švedska jabolčna torta:

Dobre $\frac{1}{4}$ lb. moke, 5 oz surovega masla ali margarine, 3 oz sladkorja, 2 rumenjaka, 2 oz mandeljnov, limonina lupinica, 1 beljak, 1-2 oz marmelade.

Nadev: $1\frac{1}{2}$ lb. jabolk, 6 oz sladkorja, $\frac{1}{2}$ limone, 4 beljaki.
Iz moke, maščobe, sladkorja.

limone, 4 beljaki. Iz moke, maščobe, sladkorja, rumenjakov, olupljenih in seseklanih mandeljev, sesekljané limonove lupinice naredimo krhko testo. Razvaljamo ga za nožev rob na debelo in obložimo z njim tortni model po dnu in ob straneh, da dobimo obliko posode. Testo namažemo najprej z beljakom, nato pa še z marmelado. Medtem olupljena in razpolovljena jabolka zložimo po testu. Beljake stepemo v trd sneg. Medtem razpolovljena jabolka dušimo s sladkorjem in limoninim sokom. 3 sladkorja vtepemo vmes, ostanek narahlo primešamo, ko je sneg že trd. Vse skupaj denemo na jabolka in postavimo v bolj hladno pečico, da beljak lepo porumeni.

Čajni punč: 1 lit. ruskega čaja, 1 lt. borovničnega ali kakega drugega soka po okusu, malo limonine lupinice, $\frac{1}{4}$ vaniljinega stroka, sladkorja po okusu. Sadni sok s sladkorjem in dišavami segrejemo, vendar ne sme zavreti. Toplega zmešamo z vročim čajem in nato takoj serviramo.

ALI VESTE...

1. Katera je najvišje ležeča prestolnica v Evropi?
2. Na kolikih gričih stoji Rim in kako se imenujejo?
3. Po katerem Američanu se imenuje največ mest v ZDA?
4. Kolikokrat utripne pri zdravem človeku srce v eni minuti?
5. Kaj je thein in kaj je kofein? Ali je med njima kakšna razlika?
6. Kateri sta edini tekoči prvini, kar jih pozna kemija?
7. Kaj je hemoglobin?
8. Kaj je pemikan?
9. Kakšna je razlika med agitacijo, propagando in reklamo?
10. Kako so se Dardanele imenovalle v srednjem veku?
11. Kaj je burnus?
12. Kje živijo pingvini?

(Odgovori na ta vprašanja bodo vselej objavljeni v naslednjih številkah.)

Sodelujte pri reševanju gornjih vprašanj ter pri reševanju križank! Morda bo kdo tudi sam priredil kaj za naše bralce.

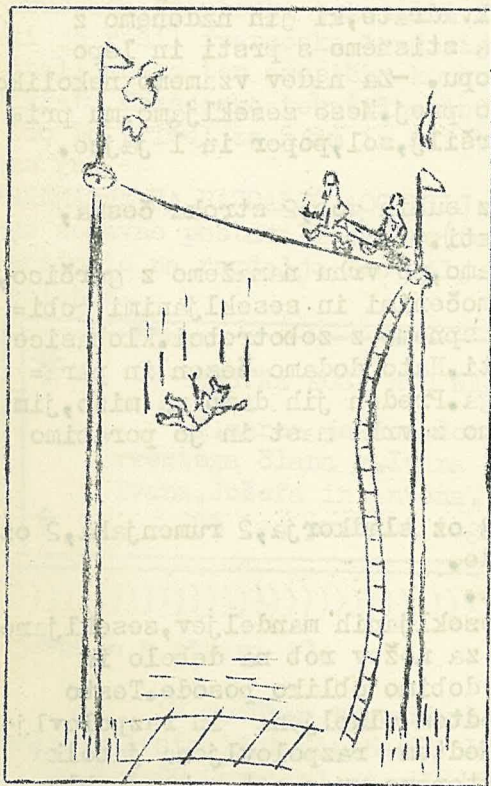
Rešitve križank ter vprašanj "Ali veste?" naslavlajte na Uredništvo VESTNIKA!

VELIKONOČNA KRIŽANKA

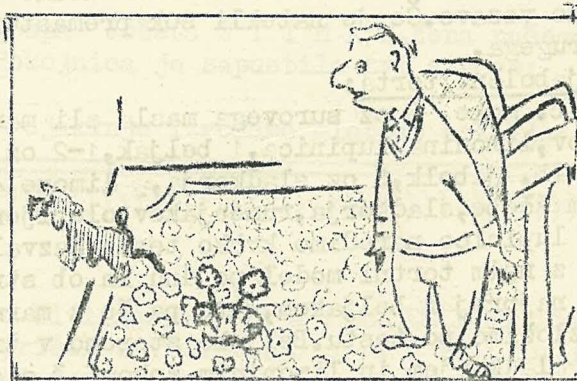
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
12			13			14			15	
16		17			18			19		
20		21			22			23		
24	25			26			27			
	28			29			30			31
32	33			34			35			
	36			37			38			39
40			41			42			43	
44						45				

Vodoravno: večja koncertna skladba, 7. sistem, 12. naplačilo, 13. spoštovanje, 15. začetnici priimka in imena znanega norveškega skladatelja in pianista iz pozne romantike, 16. tlačim, 18. tisto, kar se je odrodilo, 20. medmet, 21. dopolnilni spreminjevalni predlog, 23. število, 24. del karpatskega gorstva, 26. starogrški državnik in vojskovodja, 28. z visen, 30. posedujem, 32. poljski salež, 34. španski plemiški naziv, 36. vrsta peciva, 38. otok in republika v severozahodni Evropi, 40. reka v Afriki, 41. starogermansko pleme, 43. učenje, 44. pogodben, od kosa plačan, 45. majhno naselje.

Navpično: 1. zdravniška priprava, 2. pesem, spev, 3. svojilni zaimek, 4. božanstvo starega perzijskega verstva, 5. osnovna misel v kakem delu, 6. igralna karta, 7. običaj po pogrebu, 8. olupšava, dekoracija, 9. število, 10. zapisnik, delovni dnevnik, 11. del očesa, 14. zapostavim eno zaradi drugega, 17. madžarski narodni ples, 19. Marsov satelit, 22. hranljiv, 25. razredčilo, 27. reka v Mezopotaniji, 29. ošabne, domišljave, 31. luža, 33. pripovedni pesnik, 35. majhna odprtina v steni, 37. velika lesena posoda, 39. ruski atlet-dolgoprogaš, 40. predlog, 42. začetnici imena in priimka izumitelja galvanskega člana.

Prva pomoč

Uspešno zalivanje

SVOJI * SVOJIM

TISKOVINE
vseh vrst

Vabila
TISKANE GLAVE
ZA PISMA
Vizitke
KUVIRTE

vse po ZNIŽANIH
CENAH.

Naslov dobite
pri Upravi
SK Melbourne
FX
Telef.: 2861

PRIPOROČAM
se z zagoto-
vilom, da bo
vse prav po
moročilu IZDELANO

CENE ZMERNE!

S. Likar

28, Hotham St.
NTH. ESSENDON

Izvršujem vse
vrste fotograf-
skih del.

Ob slavnostih
in sploh po
želji PRIDEM
NA DOM.

Jamčim za dobro izde-
lavo in za ZMERNE
CENE!

ROJAKI obiščite me,
ali me kličite na

DOM

K
R
O
J
A
K
I

at Matulaj

64, Spencley St. CLIFTON HILL

Tel.: JW 3678

Izdelujemo Vam po modi plašče in obleke vseh vrst.
Posebno se priporočamo za poročne obleke. V zalogi
imamo bogato izbiro perila in čevljev.

CENE ZMERNE

OBIŠČITE NAS

S
A
L
O
N

J. KOROŠEC & M. LAUKO

K & L. PAINTING CO.

78, Porter Rd. WEST HEILDELBURG

je registrirano podjetje in prevzema mala in velika
pleskarska dela. Obešamo tudi preproge. Hišo Vam pobarva-
mo odzunaj in odznotraj. Delo bo SOLIDNO.

CENE ZMERNE

Pokličite telef.: JL 3508

M
A
R
I
A

V slovenščini lahko obrazložite kakšne vrste
pričesko želite. Trajno kodranje las ali barvanje

at "Phyll Ann" Beauty Salon

165, Sydney Rd. COBURG Telef.: FM 2288

K nam Vas iz CITY pripeljejo tramvaji števil. 19,
20 ali 21; tramvajška postaja števil. 34.

Postrežba SOLIDNA - Strokovni nasveti brezplačni!

ROJAKI v okolici

PASCOE VALE
BROADMEADOWS
STRATHMORE

hitro boste postreženi z dobrim
blagom in ugodnimi cenami samo pri

MILK BAR
SELF SERVICE

A KOZOLE

Telefon: FY 9470

65, Wheatshoaf Rd. GLENROY

OBIŠČITE NAS !

JOHN HOJNIK

CONTINENTAL SMALL GOODS

Tel.: JW 6656

213, St. George's Rd. FITZROY

Nudimo Vam salame, hrenovke, šunkarice, kuhano gnjat,
kranjske klobase in druge specialitete: strassburg,
garlic, leberwurst, itd

OBIŠČITE NAS !

SVOJI K SVOJIM

397-399, Rathdown St.
CARLTON Tel. FJ3483

JOHN'S

CONTINENTAL
SMALL GOODS

Aznanjam vsem
znancem in pri-
jateljem, da sem
odprl svojo

MESNO TRGOVINO ter
KLOBASARIJO.

Odslej boste pri
meni dobili vse
vrste svežega in
prekajenega mesa.

CELE KONKURENČNE

POSTREŽBA SOLIDNA

MOZA

CAKE SHOP

364, Chapel St.
SOUTH YARRA

Telef.: BJ5355

*

Pri nas lahko naba-
vite torte in slaš-
čice vseh vrst.-
Izvrstno boste posta-
reženi, če naročite
pri nas torte za
POROKE, KRSTE ROJSTNE
DNEVE TER IMENDANE!

*

Obiščite nas in
prepričali se boste
o odlični kvaliteti
ter zmernih in

NIZKIH CENAH!

SVOJI K SVOJIM!

U
R
A
R

Vsakovrstna urarska popravila, opravljena v NAJKRAJ-
ŠEM ČASU in NAJPRECIZNEJŠE samo pri

FRANK DIME TZ

153, Essex St. PASCOE VALE

Pri popravilih Vam nudimo ŠEST MESECEV GARANCIJE.
BOGATA IZBIRA UR PO ZNIŽANI CENI! OBIŠČITE NAS!

El
it
a

KROJAŠKI SALON ZA DAME IN GOSPODE

J. SRNEL

55, Brunswick St. FITZROY Telef.: JA 4758

Se PRIPOROČAMO ZA VSA KROJAŠKA DELA za dame
in gospode! SOLIDNA IZDELAVA-CENE ZMERNE!

BROWN'S CORNER

Sydney Rd. - COBURG

VA NUDI DOBRO PIVO IN VSAKOVRTNE PIJAČE!
Pivo je enako tistemu, ki ga dobite na zabavah SKM,
ker Brown's Corner Hotel dobavlja pijačo za sloven-
ske prireditve. NAROČILA VOZIMO BREZPLAČNO NA DOM!

Naši telef. številki sta: FL 1177 ali FL 5547

H
O
T
E
L

Naši slovenski trgovci in oglaševalci ŽELE SREČNE
IN ZADOVOLJNE VELIKONOČNE PRAZNIKE vsem svojim odjemal-
cem ter rojakom!

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE VOŠČIMO VSEM BRALCEM
NAŠEGA TISKA ter ROJAKOM ŠIROM AVSTRALIJE.

Ured. VESTNIKA

SREČNE IN ZADOVOLJSTVA POLNE VELIKONOČNE PRAZNIKE
VSEM ČLANOM KLUBA TER ROJAKOM!

Uprava SKM.

OGLAŠAJTE - DOPISUJTE v VESTNIK!

Širite naš svoboden tisk! Pokažite ga svojim
prijateljem ter priporočite jim ga! Tudi oni naj
postanejo naročniki.

Ured. VESTNIKA